

Udvalgsbehandling, men jeg gaar naturligvis ud fra, at naar der nu fra Venstres Side udtales Ønske om Udvalgsbehandling, vil indt Partii og ej heller Ministeren modsætte sig dette.

Paa dette sene Tidspunkt af Dagen skal jeg ikke holde nogen lang Tale, skønt der i Forbindelse med denne Sag er en Række Ting, som nok kunde give Anledning til Omtale. Men naar vi nu paa Forhaand kan betragte det som givet, at Lovforslaget kommer i Udvalg, vil den nærmere Forhandling om Enkeltheder, saaledes som den ærede foregaaende Taler ogsaa korteligt berørte, kunne foregaa der. Der er dog et Par enkelte Punkter, jeg maa nævne, idet jeg ikke tror, at Lovforslaget helt tilfredsstillende de Ønsker og Krav, der har været fremme, og som jo i øvrigt Ministeren under hele den Forhandling, der har været ført med ham om denne Sag, har erklæret sig villig til at imødekomme. Der er for det første Spørgsmaalet angaaende Afløsningen af saadanne Afgifter, hvis Afløsningsbeløb er nærmere fastsatte i Skøderne. Der foreligger nemlig en Række Tilfælde, hvor Godsejerne har forbeholdt sig en nærmere bestemt Afløsningssum i Tilfælde af Afløsning, og Spørgsmaalet er da, hvorvidt vi her ved Loven kan ændre dette kontraktlige Forhold. Jeg mener, vi kan det, og derved vil altsaa i de Tilfælde, hvor der fra Godsets Side er taget et Forbehold om en højere Afløsningssum, denne blive nedsat til det Afløsningsbeløb, Loven fastsætter. Strid herom vil opstaa — og er allerede opstaaet — paa Grundlag af den Lov, som vi vedtog i Foraaret.

At det ved § 4 nu sikres, at Godsejerne, Nyderne, ikke mere kan hindre en Udstykning af Arvefæstejorden, hilser jeg selvfølgelig med Tilfredshed. En hel Del andre Rettigheder, som Godsejerne har haft, maa ved denne Lov bortfalde. Jeg skal i saa Henseende pege paa Jagtretten, eller som det ofte udtrykkes i Skøderne: Godsejerens Ret til paa Arvefæstejorden at lade sine Jagtbetjente færdes med Gævær og Hund. Altsaa Jagtretten maa efter min Mening bortfalde, men om vi kan naa hertil ved denne Lov, eller om vi bør gaa til en Ændring af Jagtloven for at kunne imødekomme Arvefæsternes berettigede Ønsker og Krav i saa Henseende, ved jeg ikke; dette henstiller jeg ganske til Landbrugsministerens nærmere Overvejelse. Men Arvefæsterne forventer i alt Fald, at de ogsaa paa disse Punkter frigøres for Herremændenes Indgriben i de lovlige Rettig-

heder, som de mener er deres i det Øjeblik, Arvefæsteforholdet ophører. I den Omstændighed, at Sagen optages til Forhandling her gennem et særligt Lovforslag, er der altsaa efter min Mening ikke Grundlag for nogen Kritik mod den tidligere Rigsdag for Jaskeri, saaledes som det er blevet fremført af en vis Presse. Vi har i hvert Fald fra Folketingets Side, fra det Øjeblik denne Sag rejstes, bestræbt os for at imødekomme Arvefæsterne og søge at gennemføre en Ordning, der under de nuværende ekstraordinære Tilstande maatte anses for at være nødvendig. At Lovforslaget fremkommer nu, da vi har en ny Rigsdag, valgt helt og fuldt paa Grundlag af den lige og almindelige Valgret, giver mig Haab om, at vi nu ret hurtigt ogsaa Tingene imellem skal kunne enes om en Ordning af dette vigtige Forhold, der er tilfredsstillende for Arvefæsterne og tillige i enhver Henseende brugbar.

Paa et andet Punkt optaarner der sig Vanskeligheder. Saaledes med Hensyn til Fremskaffelsen af den ikke ringe Kapital, som er en Betingelse for, at denne Afløsning, som alle Arvefæstere — ikke mindst paa nærværende Tid — ønsker, kan gennemføres. Jeg er heller ikke sikker paa, at Forslagets Bestemmelse i § 3, 2det Stykke, tilfredsstillende Kravene i saa Henseende. Jeg vil spørge den højtærede Landbrugsminister, om der ikke kan opstaa Vanskeligheder for de Pengeinstitutter, der yder Laan med solidarisk Ansvar, altsaa Kreditforeninger og lignende, ved Bestemmelsen om, at man ikke behøver mulige Panthaveres Samtykke til Optagelse af denne Første-Prioritet.

Endvidere er der Spørgsmaalet om Afløsning af Rekognitionen. Der vil jeg henstille, om man kunde blive enig om, at i alle de Tilfælde, hvor Arvefæsteafgiften er fastsat i Naturalier, men Rekognitionen i Penge, skal Rekognitionen kunne forlanges afløst samtidig med Arvefæsteafgiften imod Betaling af Rekognitionens Beløb taget 1½ Gang, og at i de Tilfælde, hvor Arvefæsteafgiften er fastsat dels i Naturalier, dels i Penge, skal Afgiftsyderen, og maaske ogsaa Nyderen, kunne forlange Rekognitionen i Penge afløst samtidig med, at Naturalafgiften afløses. Jeg vil henstille disse Spørgsmaal til Overvejelse, og jeg vil haabe, at det indenfor Udvalget maa lykkes at naa til et tilfredsstillende Resultat.

Den nye Rigsdag, der nu kommer til at beskæftige sig med denne Sag, tæller